

Assumpte

Aplicació de la prohibició de l'ús, la promoció i la venda de substàncies que poden generar dependència als sistemes electrònics d'administració de nicotina/cigarretes electròniques en els centres, serveis i establiments sanitaris del sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT).

Àmbit d'aplicació

Servei Català de la Salut (CatSalut).

Sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT).

Índex

1. Exposició de motius
2. Àmbit d'aplicació
3. Objecte
4. Seguiment
5. Entrada en vigor

1. Exposició de motius

A Catalunya, el consum de tabac constitueix un dels principals problemes per a la salut pública, sent responsable de la mort prematura de al voltant de 9.000 morts cada any, a través de més de 25 malalties relacionades amb el seu consum.

Des de fa uns anys ha augmentat la presència i comercialització de sistemes electrònics d'administració de nicotina/cigarretes electròniques a Catalunya. Els estudis científics disponibles en relació amb els sistemes electrònics d'administració de nicotina/cigarretes electròniques mostren que les seves emissions contenen diverses substàncies idèntiques a les del tabac, com la nicotina –una substància que genera dependència i perjudica la salut– i d'altres substàncies tòxiques.

Tot i que els sistemes electrònics d'administració de nicotina/cigarretes electròniques es publiciten com a productes segurs i que actualment no hi ha restriccions de venda, no existeixen estudis a llarg termini que en demostrin la seguretat i, a curt termini, poden tenir efectes respiratoris similars als de les cigarretes convencionals.

Així mateix, si bé es promocionen com a substituïts del tabac o ajudes per deixar de fumar, la seva eficàcia no s'ha demostrat científicament. A més, en simular els aspectes visuals, sensorials i de comportament de l'ús de cigarretes, poden constituir una incitació a fumar i, per tant, poden comprometre la desnormalització del tabac aconseguida durant la darrera època. Així mateix, l'ús de cigarretes electròniques, per la seva semblança amb les cigarretes convencionals, pot generar confusió i eventuais conflictes en aquells llocs on actualment és prohibit fumar.

Es considera que cal tenir en compte el posicionament sobre les cigarretes electròniques de diferents ens i organismes de l'àmbit de la salut, que han recomanat no utilitzar aquests productes i prohibir-ne l'ús als centres sanitaris. En aquest sentit, entre d'altres, cal esmentar que l'Organització Mundial de la Salut (OMS), en un document de juliol de 2013, va considerar que fins que no hi hagi dades que demostrin que són productes segurs, eficaços i de qualitat acceptable i que això estigui certificat per un organisme regulador nacional competent, els consumidors no haurien d'utilitzar-les; el Comitè Nacional per a la Prevenció del Tabaquisme (CNPT) ha elaborat un informe al desembre de 2013 desaconsellant-ne el

Aplicació de la prohibició de l'ús, la promoció i la venda de substàncies que poden generar dependència als sistemes electrònics d'administració de nicotina/cigarretes electròniques en els centres, serveis i establiments sanitaris del sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT)

consum; el Consell Assessor sobre el tabaquisme de Catalunya ha recomanat que no s'utilitzin en dependències de l'Administració Pública i molt especialment en centres sanitaris i docents, i la Xarxa Catalana d'Atenció Primària Sense Fum, la Xarxa Catalana d'Hospitals Sense Fum i el Consell Assessor sobre el Tabaquisme de Catalunya han recomanat no utilitzar aquests productes i prohibir-ne l'ús als centres sanitaris.

Tenint en compte el principi de precaució, com sigui que no se n'ha demostrat la seguretat d'ús ni per a les persones que les utilitzen ni per a altres persones del seu entorn, que se sap que poden emetre nicotina –substància que causa dependència i té altres efectes perjudicials per a la salut– i altres substàncies tòxiques, de forma que es poden produir efectes nocius per a la salut i que poden constituir una incitació a fumar i comprometre la desnormalització del tabac, com a hàbit individual en un entorn social i comunitari.

Es considera que, als sistemes electrònics d'administració de nicotina/cigarretes electròniques, els podria ser aplicable la Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries enfront del tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament i la publicitat dels productes del tabac, així com la seva consideració a Catalunya com a substància que pot generar dependència, d'acord amb la Llei 20/1985, de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència, i que el seu consum i comercialització no resten exonerats de les normes d'aire net que impliquen la restricció del consum de tabac en llocs on es pugui sotmetre a emissions tòxiques a persones no fumadores.

Vista la proposta del secretari de Salut Pública.

D'acord amb el principi de precaució, que s'estableix a l'article 2, lletra j de la Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública, i tenint en compte l'article 35 de la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea.

D'acord amb els principis informadors del CatSalut recollits a l'article 2 de la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya, quina lletra a estableix la concepció integral i integrada del sistema sanitari de Catalunya, fent especial èmfasi en la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia, i la lletra h que estableix la promoció de l'interès individual, familiar i social per a la salut.

D'acord amb l'article 9 del Decret 66/2010, de 25 de maig, pel qual es regula l'establiment dels convenis i contractes de gestió de serveis assistencials en l'àmbit del Servei Català de la Salut, que preveu les instruccions del Servei Català de la Salut i que estableix que les entitats proveïdores de serveis sanitaris han de complir les instruccions que el Servei Català de la Salut dicti en el marc de les seves competències.

D'acord amb el conseller de Salut, i en exercici de les facultats que m'atorguen els articles 16 i 17 de la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya, dicto aquesta Instrucció.

2. Àmbit d'aplicació

Servei Català de la Salut (CatSalut).

Centres, serveis i establiments sanitaris del sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT).

3. Objecte

L'objecte d'aquesta Instrucció és establir l'aplicació de la prohibició de l'ús, la promoció i la venda de substàncies que poden generar dependència als sistemes electrònics d'administració de nicotina/cigarretes electròniques en els centres, serveis i establiments sanitaris del sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya.

4. Seguiment

El Departament de Salut i el CatSalut portaran a terme el seguiment del compliment del que preveu aquesta Instrucció.

5. Entrada en vigor

Aquesta Instrucció entra en vigor l'1 de gener de 2014.

Barcelona, 30 de desembre de 2013

El director

Josep Maria Padrosa i Macias